

ज्या सत्तेची भीती वाटते ती सत्ता उलथवून टाका !

मुंबई : (प्रतिनिधी) सत्ता ही प्रत्येक सामान्य माणसाला आपली वाटली पाहिजे. पण ज्या सत्तेची भीती वाटते ती सत्ता बदलल्याशिवाय पर्याय नसतो, ती उलथवूनच टाकली पाहिजे, असे मत शिवसेना ठाकरे गटाचे पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे यांनी गटाचे पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे यांनी व्यक्त केले. येणारे वर्ष संपूर्ण देशाला आनंदाचे, उत्साहाचे आणि भरभराटीचे व लोकशाही व्यवस्थेचे जावा, अशा शुभेच्छाही यांनी जनतेला दिल्या.

पुढील वर्ष निवडणूकीचे असल्याने प्रत्येक पक्ष आपली ताकद वाढवण्याचा प्रयत्न करीत आहे. जळगाव जिल्हातील पाचोरा येथील शिंदे गट व भाजपाचा कार्यकर्त्यांनी शुक्रवारी ठाकरे गटात प्रवेश केला. मातोशी निवासस्थानी झालेल्या पक्षप्रवेश सोहऱ्यात उद्धव ठाकरे

हकूमशाहीवर जोरदार टीका केली. ज्या सत्तेची भीती वाटते ती सत्ता बदलल्याशिवाय पर्याय नाही. ती बदललीच पाहिजे. त्या जिंदीनेच मी उभा आहे. सत्ता ही प्रत्येक सामान्य माणसाला आपली वाटली पाहिजे. पण त्या सत्तेची भीती वाटत असेल तर अशी सत्ता उलथवलीच पाहिजे आणि ती उलथवण्यासाठीच मी काम करत आहे. या कामात तुमच्या सारखे कार्यकर्ते सहभागी होत आहेत, त्यासाठी तुमचे सर्वांचे स्वागत आहे, असेही उद्धव ठाकरे म्हणाले.

आ. रमेशआप्पा कराड यांच्याकडून प्रदीप पाटील खंडापूरकर यांचे अभिनंदन

लातूर :- भारतीय जनता पार्टी महाराष्ट्र प्रदेश किसान मोर्चाच्या उपायक्षपदी प्रदीप पाटील खंडापूरकर यांची फेरनिवड झाल्याबद्दल भाजपाचे नेते आ. रमेशआप्पा कराड यांनी त्यांचा सत्कार करून अभिनंदन केले व पुढील कार्यास शुभेच्छा दिल्या. येवेळी भाजपाचे माजी आमदार सुधाकर भालेराव, भाजपाचे जिल्हा सरचिटीने विक्रमकाका शिंदे, जिल्हा उपायक्ष भागवत सोट यांच्यासह अनेक जण होते.

अनाथाचे प्रतिपालकत्व समाजाने स्वीकारावे लातूरच्या एमआयटीत स्वनाथ फाउंडेशनच्या श्रेया भारतीय यांचे प्रतिपादन

लातूर दि.२९ :- देशात आणि जगात अनेक मुले जन्माला येतात पण त्यातील काहीजण अनाथ होतात आई बाबाची वाट पाहाण्या या अनाथ मुलांना पालकत्व मिळाले पाहिजे तो त्यांचा मूळभूत अधिकार आहे. तेव्हा समाजाने पुढे येऊन अशा बालकाचे प्रतिपालकत्व स्वीकारावे असे प्रतिपादन लातूर येथील एमआयटीत स्वनाथ फाउंडेशनच्या व्यवस्थापकीय विश्वस्त सौ. श्रेया श्रीकांत भारतीय यांनी केले.

लातूर येथील एमआयटीच्या वैद्यकीय महाविद्यालयात आ. रमेशआप्पा कराड यांच्या संकल्पनेतून अनाथ बालकाचे पालकत्व योजेन्बाबत जनजगृती व्हावी यासाठी स्वनाथ फाउंडेशनच्या व्यवस्थापकीय विश्वस्त सौ. श्रेया श्रीकांत भारतीय यांचा महाविद्यालयातील प्राध्यापक, कर्मचारी आणि विद्यार्थ्यांशी संवाद कार्यक्रम गुरुवारी झाला. येवेळी एमआयटीचे कार्यकारी संचालक आ. रमेशआप्पा कराड महाविद्यालयाचे अधीक्षक डॉ. एन. पी. जमादार, स्वनाथच्या सौ. सारिका पन्हाळकर, सौ. संजीवनीताई कराड, शैक्षणिक प्रकल्प व प्रशासकीय अधिकारी सरिता मंत्री, शैक्षणिक संचालक चंद्रकांत शिरोळे, महाविद्यालयाचे उप अधिकारी डॉ. बी. एस. नागोबा, डॉ. चंद्रकला पाटील, डॉ. वर्षा कराड यांच्यासह अनेकांची प्रमुख उपस्थिती होती. डॉ. विश्वानाथी कराड साहेबांनी एमआयटी परिवाराच्या माध्यमातून विश्वासांची मोठे अंतरराष्ट्रीय पातळीवर कार्य केले असून भारतीय प्राचीन संस्कृतीला गौरवशाली इतिहास

असतानाही त्यास तिलांजली देऊन केवळ नवी शिक्षण पद्धती स्वीकारली नवे शिक्षण नोकरीसाठीची ही स्थिती निर्माण झाली याचे परिणाम आज भोगत आहोत असे संगून श्रेया भारतीय मृणाल्या की, माणसाच्या गरजा पूर्ण करणारी भारतीय संस्कृती असून ही संस्कृती अबाधित ठेवून सामाजिक, अध्यात्मिक, बौद्धिक शिक्षण देण्याची गरज आहे. केवळ धोरण राबविष्यापुते शिक्षण असता कामा नये त्यात अध्यात्मिक पावर असली पाहिजे.

जगात दररोज दहा हजाराहून अधिक मुले अनाथ होतात यातील अनेक मुले बालगृहात, अनाथ आश्रमात दिसून येतात. अनाथ मुलाच्या बाबतीत जगात भारत तिसऱ्या क्रमांकार आहे असे संगून श्रेया भारतीय मृणाल्या की, बालपण महत्वाचे असते त्याच काळात संस्कार होतात, बालकावर परिणाम आणि दृष्टिरिणाम घडून जातात त्यामुळे अनाथ मुलांना प्रतिपालकत्व मैळझे गरजेचे आहे. प्रत्येक मुलाला पालकत्व मिळाले पाहिजे हा त्याचा मूलभूत अधिकार असून पालकत्वाशिवाय अनाथांची मायेची भूकू भागणार नाही असे त्यांनी बोलून दाखविले. पुढे बोलताना श्रेया भारतीय मृणाल्या की, भारताला प्राचीन परंपरा आणि संस्कृती महान आहे वसुदेव आणि देवकी कैदी असताना आपल्या मूलाचे संगोपन व्यवस्थित व्हावे यासाठी श्रीकृष्णाला यशेनांदकडे सुपूर्ण केले आणि त्याचे व्यवस्थित पालन पोषण झाले अशाप्रमाणे प्रत्येक अनाथ श्रीकृष्णाला यशेदानंद मिळाला पाहिजे यासाठी समाजाने पुढे आले पाहिजे योगदान

दिले पाहिजे मायेची उब देण्याचे काम करावे असे आवाहन केले. मुल नसलेले पालक अनाथ मुलांना कायमस्वरूपी दतक घेतात ही आनंदाची बाब आहे. ज्याना मुले आहेत अशा क्षमता असणाऱ्यानीही प्रतिपालकत्व स्वीकारून अनाथाना

आधार द्यावा यासाठी स्वनाथ फाउंडेशनच्या वर्तीने देशाच्या वेवेगऱ्या राज्यात शासनाच्या सहकार्याने काम केले जात असून याबाबत समाजात जनजागृती व्हावी आणि मूलाच्या हक्काचे संरक्षण आणि संवर्धन व्हावे याकरिता प्रयत्न केले जात आहेत असे श्रेया श्रीकांत भारतीय यांनी बोलून दाखविले.

प्रारंभी डॉ. एन. पी. जमादार यांनी प्रास्ताविकात एमआयटीच्या माध्यमातून राबवल्या जाणाऱ्या सामाजिक कार्याची माहिती दिली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन अजय गवकरी यांनी केले तर शेवटी डॉ. बी. एस. नागोबा यांनी उपस्थितीचे आभार मानले तर येवेळी एमआयटी वैद्यकीय महाविद्यालयातील डॉ. अरुणकुमार राव, डॉ. एकनाथ माले, डॉ. गजानन गोंधळी, प्राचार्य सर्वानन, डॉ. विद्या कांदे, डॉ. शैला बांगड, डॉ. महेंद्र बिकड, डॉ. बसवराज वारद, डॉ. तापदिया, डॉ. मालू, डॉ. आडगावकर, डॉ. लक्ष्मण कस्तुरे, डॉ. रवी इरपतिगिरे, मुख्य प्रशासकीय अधिकारी सचिन मुंडे, प्रशासकीय अधिकारी मधुकर गुडे, डॉ. संजीवनी मुंडे, भागवत शेळके, दयानंद कोळ्ये, डॉ. घुले, श्रीपती मुंडे, डॉ. पठाण डॉ. शशिकांत कौलसकर, डॉ. पिचारे मैडम याच्यासह एमआयटी वैद्यकीय महाविद्यालय आणि यशवंतराव चव्हाण ग्रामीण रुग्णालय येथील सर्व विभाग प्रमुख, डॉ. कॉर्टर, प्राध्यापक, कर्मचारी आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

बोरसुरी साठवण तलावास मिळाली प्रशासकीय मान्यता

लातूर प्रतिनिधी:- निलंगा शेतक-यांना तसेच पिण्याच्या व्हावा याकरीता माजीमंत्री आ.संभाजी पाटील निलंगेकर कायमच प्रयत्नशील असतात. या प्रयत्नातूनच निलंगा तातुक्यातील बोरसुरी येथे साठवण तलाव उभारण्याचा प्रस्ताव तयार करून तो मान्य व्हावा याकरीता पाठपुरावा केलेला होता. या पाठपुराव्यातून बोरसुरी साठवण तलावास प्रशासकीय मान्यता मिळालेली आहे. सदर मान्यता दिल्याबद्दल उपमुख्यमंत्री तथा जलसंपदामंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचेसह मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांची माजीमंत्री आ.संभाजी पाटील निलंगेकर यांनी आभार व्यक्त केले आहेत. साठवण तलावाच्या माध्यमातून सिंचन क्षेत्र वाढवणास मदत होवून त्यांचा फायदा

पडली. या बैठकीत बोरसुरी साठवण तलाव उभारण्यास प्रशासकीय मान्यता मिळून याकरीता ८२.७४ कोटी रुपयांच्या सुधारित अंदाजपत्रकास मंजुरी मिळालेली आहे. बोरसुरी साठवण तलावाच्या माध्यमातून २.३४८ दलघिं पाणीसाठा होणार असल्याने ३५२ हेक्टर क्षेत्र सिंचनाखाली येणार आहे. त्याचबरोबर नंजीकच्या ५ गावांच्या पिण्याच्या पाठ्याचा प्रश्नशील मार्गी लागणार आहे. सदर बोरसुरी साठवण तलावास मान्यता मिळाल्याबद्दल जलसंपदामंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचेसह मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांचेसह माजीमंत्री आ.संभाजी पाटील निलंगेकर यांचे बोरसुरी पंचव्रोशीतील नागरिकांनी आभार व्यक्त केलेले आहेत.

उल्हासनगर :- कालकाचित डॉ. कनिष्ठ शक्यमुनि सोलापूरकर यांचे कनिष्ठ चिरंजीव वर. महानाम आणि वधु. प्राची यांचा मंगलपरिणय २८ डिसेंबर २०२३ रोजी दुपारी १२ वाजून ३५ मिनिटाला उल्हासनगर (मुंबई) येथे मोठ्या थाटामाटात सपन झाला. त्या प्रसंगी दैनिक महावृत्त दिवाळी विशेषक भेट देताना नवी मुंबई पत्रकार. कल्याणराव एच. हनवते उपस्थित होते.

संपादकीय....

न्यायमूर्ती निवडीचा पर्याय

सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती संजय के. कौल २५ डिसेंबरला निवृत्त झाले. ते २२ वर्षे न्यायपालिकेत होते. गेले एक वर्ष 'न्यायमूर्ती निवड मंडळ'वर (कॉलेजियम) होते. या वर्षभरात न्यायमूर्ती निवड मंडळाने डग्गनभर व्यक्तींना उच्च न्यायालयात तसेच सर्वोच्च न्यायालयात न्यायमूर्ती म्हणून नेमले. म्हणून निवृत्त होताना न्यायमूर्ती कौल म्हणाले की, न्यायमूर्तीची निवड करण्यासाठी 'न्यायमूर्ती निवड मंडळ' ही यंत्रणा पुरेशी नाही. तीत सुधारणा झाल्या पाहिजेत, यासाठी मंत्रिमंडळ आणि विधिमंडळ यांनी एकत्र बसून विचार केला पाहिजे. ही सूचना महत्वाची आहे. १९९३ मध्ये अस्तित्वात आलेली 'न्यायमूर्ती निवड मंडळ' पद्धत तीस वर्ष आहे. मात्र, गेली काही वर्ष ती वादग्रस्त ठरलेली आहे. म्हणूनच न्यायमूर्ती कौल यांच्यासारख्या अनुभवी आणि 'न्यायमूर्ती निवड मंडळ'वर काम केलेल्या न्यायमूर्तीनी केलेली

सूचना गंभीरपणे घेटली पाहिजे. जगभर न्यायपालिका आणि राजकारणी वर्ग यांच्यात ताणतणाव असतातच. भारत अपवाद नाही. प्रजासत्ताक भारतात 'न्यायपालिका विरुद्ध सरकार' असा संघर्ष अनेकदा होतो. याची पहिली ठिणगी १९६७ मध्ये पडली. तेव्हा न्यायपालिकेने बाबा गोलकनाथ खटल्यात सरकारच्या विरोधात निर्णय दिला. त्यानंतर १४ बँकांच्या राष्ट्रीयीकरणाचा खटला, संस्थानिकांना तनखाबांदी वगैरे प्रसंगी न्यायपालिकेने सरकारच्या विरोधात निर्णय दिले. यानंतरचा विशेष खटला म्हणजे १९७३चा केशवानंद भारती खटला. यातील निर्णयावर सरकार खूष नव्हते. २४ एप्रिल १९७३ रोजी केशवानंद भारती खटल्याचा निर्णय लागला व दुसरेच दिवशी म्हणजे २५ एप्रिल रोजी सरकारने तीन जेष्ठ न्यायमूर्तीना टाळून अजितनाथ रे यांना सरन्यायाधीश नेमले. नंतर जनता पक्षाचे सरकार आले. मोरारजी देसाई सरकारने पुन्हा एकदा नेमणुकांमध्ये 'सेवाज्येष्टा' हा निकष आणला. इंदिरा गांधी पुन्हा जानेवारी १९८० मध्ये सत्रेत आल्या. तेव्हा कायदामंत्री शिवशंकर यांनी जाहीर केले की, सरकार कोणत्याही न्यायमूर्तीची कोठेही बदली करू शकते. या निर्णयाला 'एस. पी. गुप्ता विरुद्ध केंद्र सरकार' या खटल्यात आव्हान दिले गेले. १९८१ मध्ये सर्वोच्च न्यायालयाने न्यायमूर्तीच्या नेमणुका व बदल्यांबद्दल सरकार व न्यायपालिका यांच्यात वाद झाला, तर यात सरकारचे मत निर्णयक मानले जाईल, असा निकाल दिला. नंतर 'न्यायमूर्ती निवड मंडळ' ही पद्धत विकसित झाली. ती यायला सर्वोच्च न्यायालयाचे दोन निर्णय कारण ठरले. या दोन निर्णयांमुळे आधीच्या खटल्यातील निर्णय मागे पडला आणि सर्वोच्च न्यायालयाचे मत अंतिम समजले जाईल, असा निर्णय आला. पुढे हाच निर्णय 'न्यायमूर्ती निवड मंडळ' पद्धतीत विकसित झाला. या पद्धतीत उच्च न्यायालये व सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायमूर्तीच्या नेमणुका, नोंदवण्यात आणि तर अंताऱ्यांनी नारेंडा नारायण नारायण

पदान्त्रता आण बदल्यासाठी सवाच्या न्यायालयाच्या मुख्य न्यायमूर्तीच्या नेतृत्वाखाली पाच ज्येष्ठ न्यायमूर्तीचे 'न्यायमूर्ती निवड मंडळ' (कॉलेजियम) असेल. या निवड मंडळाच्या शिफारशी सरकारवर बंधनकारक असतील. निवड मंडळातील तोटे आता न्यायमूर्ती निवड मंडळाला तीस वर्ष होत आहेत. या पद्धतीतील तोटे आता समोर आले आहेत. म्हणूनच आता याला पर्याय असावा, अशा सूचना येत आहेत. न्यायमूर्ती कौलसुद्धा हेच सुचवत आहेत. कॉलेजियम पद्धतीवरील मूळ आक्षेप म्हणजे यात पारदर्शकता नाही. याद्वारे एक प्रकारचा भ्रष्टाचार होत आसल्याची कुजबूज सुरु झाली. यात तथ्य असल्याचे समोर आले. कॉलेजियम पद्धत निर्देश असती, तर माजी न्यायमूर्ती सौमित्र सेन यांच्यासारखी व्यक्ती कलकत्ता उच्च न्यायालयात नेमली गेलीच नसती आणि नंतर सर्वोच्च न्यायालयात आलीच नसती, असे म्हटले गेले. त्यांच्यावर ३३ लाख रुपयांचा अपहार केल्याचा आरोप होता. संसदेने नेमलेल्या चौकशी समितीने त्यांना दोषी ठरविले होते. परिणामी न्यायमूर्ती सेन यांच्याप्रमाणे न्यायमूर्ती दिनकरन यांचेही प्रकरण गाजले. त्यांच्यावर तर उघडपणे भ्रष्टाचाराचे आरोप झाले. या आक्षेपांतील पारदर्शकतेचा मुद्दा महत्वाचा आहे. जर न्यायपालिका सार्वजनिक जीवनाच्या इतर क्षेत्रांत पारदर्शकता मागत असेल, तर न्यायमूर्तीच्या नेमणुकीतही पारदर्शकता हवी. ती सध्याच्या कॉलेजियम पद्धतीत नाही. पाणी मुरल्याचा संशय ऑक्टोबर २०१९ मध्ये कॉलेजियमने घेतलेले काही निर्णय वादग्रस्त ठरले. तेथ्या कॉलेजियमने न्यायमूर्ती अकील कुरेशी यांची त्रिपुरा उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायमूर्ती म्हणून बदली केली. यात काहीतरी पाणी मुरत आहे, असा संशय आल्यामुळे गुजरात उच्च न्यायालयातील वकील संघटनेने या निर्णयाचा निषेध केला. पाठोपाठ 'बॉम्बे बार असोसिएशन' पुढे सरसावली आणि त्यांनीही निषेधाचा ठराव केला. बॉम्बे बार असोसिएशनने तर न्यायमूर्ती कुरेशी यांच्या बढतीबाबत आधी केलेल्या शिफारशीमध्ये बदल करण्याची कारणे कॉलेजियमने जाहीर करावीत, ब अशी मागणी केली. न्या. कुरेशी हे गुजरात उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती होते. त्यांची मध्य प्रदेशचे मुख्य न्यायमूर्ती म्हणून नियुक्त करण्याची कॉलेजियमने शिफारस केली होती. त्यानंतर ऑक्टोबर २०१९ मध्ये या शिफारशीत बदल झाला व कुरेशीनं त्रिपुरा उच्च न्यायालयात नेमावे, अशी नवी शिफारस आली. हे सर्व संशयास्पद असल्यामुळे बॉम्बे बार असोसिएशने एक विशेष बैठक घेतली व या निर्णय प्रक्रियेबद्दल चिंता व्यक्त केली. नवा पर्याय काय? आता कॉलेजियमला पर्याय असावा, अशी चर्चा आहे. एक पर्याय म्हणजे पुन्हा 'राष्ट्रीय न्यायमूर्ती नेमणूक मंडळ' स्थापन करावे. या वाक्यातील 'नव्याने' हा शब्द महत्वाचा आहे. यासाठी या मागचा इतिहास जाणून घेतला पाहिजे. २०१४ मध्ये डॉ. मनमोहन सिंग सरकारने संसदेत मांडलेला 'ज्युडिशिअल अपॉइंटमेंट कायदा' संमत झाला. या विधेयकावरचे मतदान समजून घेतले पाहिजे. या विधेयकावाच्या बाजूने ३६७ खासदारांनी मतदान केले, तर विरोधात एकाही खासदाराने मतदान केले नव्हते. हेच राज्यसभेत झाले. मात्र या कायद्याला सर्वोच्च न्यायालयात आव्हान दिले गेले. सर्वोच्च न्यायालयाच्या पाच न्यायमूर्तीच्या खंडपीठाने १६ ऑक्टोबर २०१५ रोजी चार विरुद्ध एक मताने हा कायदा घटनाबाबूझ ठरवला. असे असले, तरी सर्वोच्च न्यायालयाच्या लक्षात आले, की याबदल समाजात तीव्र भावात आवेदन

राजकीय घुसळणीचे वर्ष

सरत्या वर्षाला निरोप देताना आणि नव्या वर्षाचे स्वागत करताना मावळत्या वर्षाचे सिंहावलोकन करणे आवश्यक ठरते. त्यादृष्टीने भारतातील राजकीय घडामोडीकडे पाहता मावळत्या वर्षात घडलेल्या घटना-घडामोडी या राजकारणातील घुसळण दर्शवणा-या ठरल्या. भाजपासाठी कर्नाटकातील विजयाचे शल्य असले तरी हिंदी भाषिक तीन राज्यांतील घवघवीत यश आणि महाराष्ट्रात राष्ट्रवादीतील गटाचा भाजपाप्रणीत सरकारमध्ये समावेश ही जमेची बाजू ठरली; तर २८ पक्षांना सोबत घेऊन साकारलेली ‘इंडिया’ आघाडी आणि तेलंगणा व कर्नाटकातील विजय ही काँग्रेससह विरोधकांसाठी जमेची बाजू ठरली. सरत्या वर्षातील घडामोडीचे दूसारी परिणाम २०२४ च्या लोकसभा निवडणुकांमध्ये पाहायला मिळणार आहेत.

रतोय राजकारणाच्या इतिहासात २०२३ हे वर्ष अनेकार्थानी महत्वाचे वर्ष म्हणून नोंदवले जाईल. सरत्या वर्षामध्ये घडलेल्या राजकीय घटामोठी या दूरगामी परिणाम करणा-या आहेत. सरत्या वर्षी देशाच्या संसदेने लोकसभा आणि राज्यांच्या विधानसभांमध्ये ३३ टक्के महिलांचा सहभाग सुनिश्चित करण्यासाठी कायदा पारित केला. त्याचबरोबर काँग्रेसचे माजी अध्यक्ष राहुल गांधी यांना लोकसभेसाठी अपात्र घोषित करण्यात आले आणि नंतर त्यांना आपले सदस्यत्व वाचवण्यासाठी सर्वोच्च न्यायालयात जावे लागले. राजकारणाच्या विश्वात अशा अनेक घटना या वर्षात गाजल्या. सरत्या वर्षाची सुरुवात भारतीय कुस्ती संघटनेचे अध्यक्ष आणि भाजप खासदार बृजभूषण सिंग यांच्यावर खेळाडूंनी लैंगिक शोषणाच्या गंभीर आरोपांनी केली. एकीकडे बजरंग पुनिया, विनेश फोगट आणि साक्षी मलिक या स्टार कुस्तीपटूंनी आंदोलन करून त्यांच्यावर गंभीर आरोप केले, तर दुसरीकडे बृजभूषण हे सर्व आरोप फेटाळत राहिले. अखेर न्यायालयाच्या हस्तक्षेपानंतर या प्रकरणी एफआयआर नोंदवण्यात आला आणि खेळाडूंचा संप मिटला. वर्षाखेरीस काही दिवस असताना क्रीडा मंत्रालयाने सदस्य मंडळावर निलंबनाची कारवाई केली आणि कुस्तीपटूना दिलासा दिला. क्रीडाक्षेत्रातील राजकारणाला शह देणारा हा निर्णय मानला जात आहे.

देशाची राजधानी दिल्ली सरत्या वर्षात

दरावा तसेचांना पेल तरत्यांचा वारा वाढलेल्या प्रदूषणाबोबरच राजकीय घटनांनीही गाजली. दिल्लीचे उपमुख्यमंत्री मनीष सिसोदिया यांना २६ फेब्रुवारी रोजी सीबीआयने अटक केली होती. सिसोदिया यांची ही अटक दारू धोरणाशी संबंधित प्रकरणात करण्यात आली आहे. अटक अपराह्न उल्ला, तर माझ्यांनी काय नेतृत्वाखालील कर्नाटक प्रदेश काँग्रेस सुयोग्य रणनीती आखत यश मिळविसरत्या वर्षामध्ये २८ मे २०२३ रोजी पंतप्रधन नंरेंद्र मोदी यांनी भारताच्या नवीन संभवनाचे अधिकृतपणे उद्घाटन केले. तथाभारतीय इतिहासातील सर्वांत गैरवशा

A large group of people, mostly men, are marching in a procession. They are dressed in white clothing, with some wearing traditional dhotis and others in Western-style shirts and trousers. Many individuals are waving Indian flags. The scene appears to be an organized event or rally.

दिवसांगैकी एक असणारा हा दिवसही वाढामुळे चर्चिला गेला. कारण एकूण २० विरोधी पक्षांनी उद्घाटन समारंभावर बहिष्कार टाकण्याचा निर्णय घेतला, पंतप्रधान मोर्दीनी या कार्यक्रमासाठी राष्ट्रपती द्वौपदी मुर्मु यांना बाजूला करण्याचा निर्णय घेतल्याचा आरोप केला. सरत्या वर्षातील एक मोठी राजकीय घटना म्हणजे विरोधी पक्षांना आपली मोठ बांधप्पात आलेले यश. १८ जुलै २०२३ रोजी विरोधी पक्षांनी 'इंडिया' नावाबी युती जाहीर केली. २०२४ च्या लोकसभा निवडणुकीत नरेंद्र मोदी यांच्या सरकारला सततवरून हटवणे हे या आघाडीचे उद्दिष्ट आहे. मात्र, पाच राज्यांच्या विधानसभा निवडणुकीत या आघाडीच्या सदस्यांमध्ये समन्वयाचा अभाव दिसून आला. अशा स्थितीत राजकीय पंडित युतीच्या भवितव्याबाबत सांशंक आहेत. मावळत्या वर्षात महिला आरक्षण विधेयक किंवा नारी शक्ती वंदन कायद्याला २९ सप्टेंबर रोजी राष्ट्रपती द्वौपदी मुर्मु यांची मंजुरी मिळाली आणि त्याचे कायद्यात रुपांतर झाले. या विधेयकानुसार लोकसभा आणि देशातील सर्व विधानसभांमध्ये महिलांसाठी ३३ टक्के जागा राखीव ठेवण्यात आल्या आहेत. संसदेच्या विशेष अधिवेशनात हे विधेयक मांडण्यात आले. हे विधेयक २० सप्टेंबरला लोकसभेत आणि २१ सप्टेंबरला राज्यसभेत मंजूर झाले.

पडली. यासंदर्भातील राजकीय हेवेदावे सुरु असतानाच २०२३ मध्ये शरद पवारांच्या नेतृत्वाखालील राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षात बंद झाले. २ जुलै २०२३ रोजी अजित पवार यांनी राज्याचे दुसरे उपमुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली आणि राज्यालाच नव्हे तर सबंध देशाला आश्रयाचा धक्का दिला. अजितदावांसोबत राष्ट्रवादीतील अनेक बंद नेते शरद पवारांची साथ सोडून भाजपाप्रणीती आघाडीमध्ये सामील झाल्याने भाजपासाठी हा एक मोठा विजय ठरला. २०२४ च्या लोकसभा निवडणुकांपूर्वी भाजपाने विरोधकांना दिलेले एक मोठा तडाखा म्हणून याकडे पाहिले गेले. याखेरीज वर्षाखेरीस झालेल्या मध्य प्रदेश, छत्तीसगढ, मिजोराम, राजस्थान आणि तेलंगणा या पाच राज्यांच्या निवडणुकांच्या रणसंग्राम रंगला. या निवडणुकांमध्ये भाजपने ३ राज्यांमध्ये दणदणीत विजय नोंदवला. राजस्थान आणि छत्तीसगढमध्ये भाजपने काँग्रेसला सततेतून खाली खेचले; तर मध्य प्रदेशात त्यांनी आपले स्थान कायम ठेवले दुसरीकडे काँग्रेसने तेलंगणातील केसीआर राव यांच्या बीआरएस पक्षाच्या सरकारला शह देत या विधानसभा निवडणुकीत विजय मिळवला. मिजोराम विधानसभा निवडणुकीच्या निकालात झेडपीएमने विजय मिळवला. याखेरीज हिवाळी अधिवेशनादरम्यान संसदेत घुसून करण्यात आलेला निषेध, १४४ नवापावांगांने विनंतीचा गंगापावांग घरानांगांने

महाराष्ट्राच्या राजकारणात २०२२ हव वेळ
एकनाथ शिंदे यांनी केलेल्या बंडामुळे गाजले
होते. शिंदे यांच्यासह बाहेर पडलेल्या ४०
आमदार आणि खासदारांमुळे उद्धव ठाकरे
यांच्या नेतृत्वाखालील शिवसेनेत उभी फूट
खासदाराच निलबन यासारख्या घटनामुळे
राजकारणातील घुसळण सुरु राहिली. या
घुसळणीच्या काळात राजकीय पक्षांची २०२४
मध्ये होणा-या सार्वत्रिक निवडणुकांची तयारी
जोमाने सुरु राहिल्याचे दिसले.

मुत्सद्वेगिरीचे यश!

हा निकाल केवळ आरोपींच्या वकिलां देण्यात आला होता. त्यानंतर भारत सरकार व नौदलाच्या कुटुंबीयांनी या निकालात तेथील कोर्ट ऑफ अपील (हायकोर्ट) मध्ये आव्हान दिले होते.

या न्यायालयाने फाशीची शिक्षा
तुरुंगवासात बदलली. कतारमध्ये 'कोर्ट
ऑफ कन्सेशन' आहे, त्याला सुप्रीम
कोर्टही म्हणता येईल. हे न्यायालय या
अधिका-यांची सर्व शिक्षा माफ करू शकते.
या निकालामुळे तुरुंगात असलेल्या आठ
भारतीयांना मोठा दिलासा मिळाला आहे.
भारत सरकारच्या कूटनीतीचे हे यश मानले
जात आहे. फाशीची शिक्षा सुनावल्यानंतर
भारत सरकारने त्वरित हालचाली करून
कतार सरकारशी वाटाघाटी सुरु केल्या
होत्या. भारतीय परराष्ट्र मंत्रालय या
प्रकरणावर बारकाईने लक्ष ठेवून होते.
पीडित अधिका-यांना कतारमधील
भारतीय दूतावासाकडून मदत केली जात

होती. तसेच कायदेशीर मागानेही अधिका-
यांच्या सुटकेचे प्रयत्न सुरु होते. या सर्व-
प्रयत्नांना ब-याच प्रमाणात यश आले
आहे. २०२२ च्या ऑगस्ट महिन्यापासून
हे आठ भारतीय कतारच्या तुरुणात आहेत.
त्यांच्यावरील नेमक्या आरोपाबाबत कतारने
अजून माहिती दिलेली नाही. या आठ
भारतीयांत राष्ट्रपती पुरस्काराने सन्मानित
कमांडर पूर्णेन्दु तिवारी यांचाही समावे
आहे. २०१९ मध्ये त्यांना तत्कालीन राष्ट्रपती
रामनाथ कोविंद यांच्या हस्ते सन्मानित
करण्यात आले होते. कतारमधील ‘दाहा
ग्लोबल’ कंपनीत काम करणा-या या अ-
भारतीयांवर हेरगिरी केल्याचा आरोप आहे.

या अधिका-यांनी इस्सायलसाठी हेरगिरी
केल्याचा दावा करण्यात आला होता. त्यानंदेही
या अधिका-यांना ताब्यात घेण्यात आले होते.
भारतीय राजदूत आणि कायदेशीर टीम नौदिंही
अधिका-यांच्या कुटुंबासोबत सुरुवातीपासून
उभे होते. फाशीची शिक्षा रद्द झाल्यानंदेही
भाजपने हा सरकारच्या मुत्सद्वेगिरीचा विजय
असल्याचे म्हटले आहे. पंतप्रधान मोर्दीचा
परराष्ट्र धोरणामुळे हे शक्य झाल्याचा दावा
भाजपने केला आहे. फाशीची शिक्षा रद्द
झाल्याबद्दल कांग्रेसने आनंद व्यक्त केला

असून कारावासाची शिक्षाही रद्द व्हावी अशी अपेक्षा काँग्रेसचे सरचिटणीस जयराम रमेश यांनी व्यक्त केली आहे. नौसैनिकांना अटक झाल्यापासून परराष्ट्र मंत्रालयाने या प्रकरणाचा पाठप्रावा केला होता. १ डिसेंबर अशीच आहे. विदेशी संस्था भारताच्या विकासयात्रेबद्दल भरभरून बोलत आहेत. या संस्था भारताच्या विकासाबद्दल ठाम आहेत. भारताच्या परराष्ट्र मंत्रालयाची कामगिरीही डोळ्यात भरण्याजोगी आहे. परराष्ट्रांनी एस.

रोजी दुबईतील 'सीओपी २८' बैठकीच्या पार्श्वभूमीवर पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी कतारचे आमिर शेख तमिम बिन हमाद अल थानी याची भेट घेतली होती. कतारमध्ये राहणा-या सर्वच भारतीयांची सुरक्षा आणि सुस्थितीबाबत चर्चा झाल्याचे मोदी यांनी या भेटीनंतर सांगितले होते. या चर्चेचे फलित निकालरूपाने स्पष्ट झाले आहे यात शंका नाही. भारत सरकारची मुत्सद्देगिरी कामाला

जयशंकर जागतिक स्तरावर परराष्ट्र धोरणाचा दबदबा निर्माण करण्यात महत्वाची भूमिका पार पाडत आहेत. नुकतेच जयशंकर यांनी रशियन अध्यक्ष पुतिन यांच्याशी चर्चा केली. एकाच टेबलावर ही चर्चा झाली. पुतिन हे अन्य कोणाशीही चर्चा करताना अंतर ठेवून चर्चा करतात. यावरून त्यांची भारताशी असलेली जवळिक लक्षात येते. रशिया-युक्रेन युद्ध सुरु असताना ते थांबवून भारतीय

आली असेच म्हणावे लागेल. जागतिक अर्थव्यवस्थेला महागाई तसेच मंदावलेला विकास दर या दुहेरी समस्येचा सामना करावा लागत आहे. ज्या चीनच्या विकासाचे उदाहरण देताना अर्थतज्ज्ञ थकत नव्हते, तो चीनही मंदीच्या तडाखायातून अद्याप सावरलेला नाही. या पार्श्वभूमीवर भएत कर्ज असलेली प्राती ही टप्पटार नागरिकांची सुटका करण्यात आली होती. गाझा पट्टीतील युद्धाबाबत भारताच्या परराष्ट्र धोरणावर टीका झाली असली तरी एकूण भारतीय राजनैतिक धोरणाची वाहवाच झाली आहे. कतारमधील यश हे भारतीय राजनैतिक मुत्सद्देगिरीचेच यश म्हणावे लागेल.

भाजलेले चणे[◆] रोज खाल्ल्याने शरीरात काय बदल होतात ?
तज्ज्ञांनी सांगितले फायदे, तोटे, खाण्याची योग्य पद्धत व प्रमाण

भाजलेले चणे आपण रोज खायचे असं ठरवलं तर ते कितपत फायद्याचे आहे हे जाणून घेणे आवश्यक आहे. यामुळे तुमच्या शरीराला पौषण मिळते की नुकसान होऊ शकते याविषयी आज आपण सविस्तर जाणून घेणार आहोत. थंडीच्या दिवसांमध्ये होणारी सांधेदुखी टाळण्यासाठी भाजलेले चणे व गूळ खावे असे आपण वर्षानुवर्षे ऐकत आलो आहोत. भाजलेले चणा हा लहानशया भूकेवर चटकन करता येणारा आणि सर्वांत महत्त्वाचं म्हणजे कमी वेळ, खर्च कष्टात करता येणारा उपाय आहे. अशा चण्यांमध्ये असणारे प्रथिने, फायबर, जीवनसत्त्वे आणि खनिजे यांसारखे आवश्यक पोषक मुबलक प्रमाणात असते. पण समजा हे भाजलेले चणे आपण रोज खायचे असं ठरवलं तर ते कितपत फायद्याचे आहे हे जाणून घेणे आवश्यक आहे. यामुळे तुमच्या शरीराला पौषण मिळते की नुकसान होऊ शकते याविषयी आज आपण सविस्तर जाणून घेणार आहोत. यासाठी काव्या नायदू, किलिनिकल पोषणतज्ज्ञ व डॉ. सोमनाथ गुप्ता, वरिष्ठ सल्लागार फिजिशियन, यशोदा हॉस्पिटल्स, हैदराबाद यांनी इंडियन एक्सस्प्रेसला दिलेली माहिती पाहूया.. भाजलेल्या चण्याचे सेवनाचे फायदे व तोटे, तज्ज्ञ सांगतात.. काव्या नायदू सांगतात की भाजलेले चणे अनेक आरोग्यदायी फायदे देतात आणि त्याचे दररोज सेवन शरीरासाठी आश्वर्यकारक काम करू शकते. प्रत्येक व्यक्तीने त्याचा आहारात समावेश करायला हवा. तर डॉ. सोमनाथ गुप्ता सांगतात की, भाजलेल्या चण्यातील प्रथिने स्नायूच्या दुरुस्ती आणि वाढीस मदत करतात, ज्यामुळे एकूण स्नायूच्या आरोग्यासाठी हातभार लागतो. चण्यातील फायबर पचनास मदत करते, निरोगी पचनास चालना देते आणि आतड्याची हालचाल नियंत्रणात ठेवण्यास मदत करते. भाजलेल्या चण्यामध्ये जीवनसत्त्वे (उदा. बी व्हिट्टमिन) आणि खनिजे (उदा. लोह, मॅग्नेशियम) असतात जे संपूर्ण आरोग्यासाठी योगदान देतात आणि विविध शारीरिक कार्याची क्षमता वाढवतात. तुम्ही रोज काजू, बदाम, मनुक्यासारखा सुकमेवा खालल्यास शरीरात काय बदल होतील? तज्ज्ञांनी सांगितले फायदे व तोटे याविषयी डॉ दिलीप गुडे, वरिष्ठ सल्लागार फिजिशियन, यशोदा हॉस्पिटल्स, हैदराबाद यांनी इंडियन एक्सस्प्रेसला सांगितले की, चणे हे आहारातील (नैसर्गिक) फायबरचा एक उत्तम स्रोत आहेतच पण त्याहीपेक्षा सर्वांत फायद्याची बाब म्हणजे चण्याचा खाल्यासेमिक इंडेक्स कमी असतो ज्यामुळे मधुमेहीना सुद्धा याचे सेवन करता येऊ शकते. व्हिट्टमिन बी कॉम्प्लेक्स, व्हिट्टमिन सी, लोह, सेलेनियम, मँगनीज, कॉल्शियम, तांबे, जस्त आणि पोटेंशियम असणारे कोलेस्टरॉल, सोडियम नसल्याने हृदयरोग टाळण्यास चण्याची मदत होऊ शकते. नियमित सेवनाने चणे होमोसिस्टीन देखील कमी करू शकतात, तसेच रक्ताच्या गुठब्या तयार करणे कमी करून महत्त्वपूर्ण अवयवांना चांगला रक्त प्रवाह सुनिश्चित करता येऊ शकतो. चण्यातील मॅग्नेशियम हृदयाच्या विद्युत क्रिया (लय) सुरक्षीत राखण्यास मदत करतात परिणामी रक्तदाब नियंत्रित ठेवण्यास देखील मदत होते. भाजलेल्या चण्यातील फायबर आणि प्रथिने तुम्हाला पोट भरल्याचा आभास करून देतात. ज्यामुळे वजन कमी करण्याच्या रुटीनमध्ये

ह एक अच्यत फायदेशार स्नक्स ठरत. मात्र एक बाब लक्ष्मात घ्यायला हवी की मुळातच भाजलेल्या चण्यांमधील कॅलरीजचे प्रमाण अधिक असते तसेच अतिसेवनामुळे शरीरात अधिक उष्णता वाढू शकते परिणामी वजन वाढवण्यासही चणे कारणीभूत ठरू शकतात.डॉ. गुडे यांच्या माहितीनुसार, चण्यातील

फायबरमुळे बद्द्वाकृष्टतवर उपयोग करता येता, रक्तातल
साखरेची वाढ थांबत असत्याने मधुमेहावर नियंत्रण
ठेवण्यास मदत होते. चण्यातील प्री-प्रोबायोटिक
घटक आतडऱ्यांचे आरोग्य सुधारण्यास मदत करतात
मात्र डॉ गुप्ता यांच्या म्हणण्यानुसार, भाजलेल्या
चण्यांमधून जास्त प्रमाणात फायबर घेतल्याने पचनास

फिट व्हायचय, पण व्यायामाचा कंटाळा; बेडवरच करा हे सोपे व्यायाम

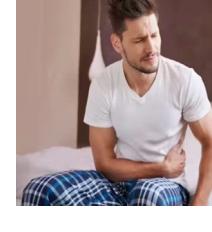
गुटाळ्या पिरांत तपेळा शान्ती
उठल्यावर बेडवरच करू शकता.
त्यामुळे आता सुट्टीच्या दिवशीही तुमच्या
व्यायामाला ब्रेक होणार नाही. सध्याच्या
काळात फिटनेसला विशेष महत्त्व दिलं
जातं. हृदयविकार, डायबेटिससारखे विकार
होऊ नयेत, हे विकार झाले असतील तर
ते नियंत्रणात राहावेत, लडूपणा कमी व्हावा
या उद्देशनं व्यायाम आणि योग्य आहारावर
भर दिला जातो. वजन नियंत्रणासाठी
आणि फिटनेससाठी जिममध्ये वर्कआउट
करणं, धावणं, सायकलिंग, पोहणं आदी
गोष्टी केल्या जातात. मात्र तुम्हालाही
फिट व्हायचंय, पण व्यायामाचा कंटाळा
येतो का? किंवा सुट्टीच्या दिवशी व्यायाम
नकोसा वाटतो का? तर मग ही बातमी
तुमच्यासाठी. आज आम्ही तुम्हाला असे
व्यायाम सांगणार आहोत, जे सुट्टीच्या
दिवशी सकाळी झोपेतून उठल्यावर
बेडवरच करू शकता. त्यामुळे आता
सुट्टीच्या दिवशीही तुमच्या व्यायामाला
ब्रेक होणार नाही. आरोग्यतज्ज्ञ डॉ. मिकी

यांनी द इंडियन एक्सप्रेसशी बोलताना या संदर्भात सविस्तर माहिती दिली आहे.

चागले कोलेस्ट्रॉल वाढवण्यासाठी तरुणाईने करावा आहारात
‘या’ पदार्थाचा समावेश; वाचा, तज्ज्ञ काय सांगतात

बदलता जावणराता, सतत बसून पगन परण,
शरीराची हालचाल न करणे किंवा व्यायामाच
अभाव आणि कमी पौष्टिक आहार यामुळे शरीरात
वाईट कोलेस्ट्रॉलची पातळी दिवसेंदिवस वाढताना
दिसत आहे. याच कारणाने विशेषत: तरुणाईमध्ये
रक्तवाहिन्यासंबंधित आजार, मधुमेह आणि
लटुपणासारख्या समस्या वाढल्या आहेत. पुणे
येथील सूर्या मदर अऱ्ड चाइल्ड सुपर स्पेशालिटी
हॉस्पिटलच्या आहारतज्ज्ञ मिलोनी भंडारी सांगतात,
द इंडियन एक्स्प्रेसनी तज्ज्ञांच्या हवाल्याने या संदर्भात
सविस्तर माहिती दिली आहे. कोलेस्ट्रॉलचे मुख्य देन
प्रकार आहेत. एक चांगले कोलेस्ट्रॉल तर एक खराब
कोलेस्ट्रॉल. खराब कोलेस्ट्रॉल शरीरासाठी हानिकारक
असते, पण चांगले कोलेस्ट्रॉल हे रक्तातील कोलेस्ट्रॉल
यकृताकडे नेण्यास मदत करते आणि शरीरातील
अतिरिक्त कोलेस्ट्रॉल बाहेर काढण्यास मदत करते.
हृदयविकार किंवा स्ट्रोकचा धोका टाळप्यासाठी शरीरात
चांगल्या कोलेस्ट्रॉलची उच्च पातळी असणे आवश्यक
आहे. बदलती जीवनशैली, सतत बसून काम करणे,
शरीराची हालचाल न करणे किंवा व्यायामाच अभाव आणि
कमी पौष्टिक आहार यामुळे शरीरात वाईट कोलेस्ट्रॉलची
पातळी दिवसेंदिवस वाढताना दिसत आहे. याच

पगरणान पवरपत्र। तरजगाइनव्या
रक्तवाहिन्यांसंबंधित आजार,
मधुमेह आणि लडूपणासारख्या
समस्या वाढल्या आहेत. पुणे
येथील सूर्यो मदर ॲड चाइल्ड
सुपर स्पेशालिटी हॉस्पिटलच्या
आहारतज्ज्ञ मिलोनी भंडारी
सांगतात, द इंडियन एक्स्प्रेसनी
तज्ज्ञांच्या हवाल्याने या संदर्भात
देली आहे. भंडारी सांगतात, चांगले
यासाठी फॅटी सिडयुक पदार्थांचा
उरणे गरजेचे आहे. काजू, बिया, बिन्स
खा. खनिजे आणि चांगले फॅट्सयुक
अधिक फायदेशीर ठरते. याशिवाय
ऑलिंप्ह ऑँलिचा वापर केल्यामुळे
वाढू शकते. दिल्ही येथील धरमशीला
शालिटी हॉस्पिटलच्या आहारतज्ज्ञ
त, बेरीज विशेषत: ब्लू बेरीजमध्ये
फसतात, जे खराब कौलेस्ट्रॉलची
त. याशिवाय व्होकेडो या फळामध्ये
ट्रॉस असतात. हे फळ खाल्ल्याने
गाढण्यास मदत होते. सीफूड विशेषत:

फ्रांजमध्ये ठेवल्यास ‘या’ भाज्या व फळे लगेचच बनतात
विषारी? आयुर्वेद तज्ज्ञ व डॉक्टरांची माहिती, काय करावे उपाय?
वर्ट आणि आतळांच्या आरोग्यातिषयीच्या पशिशक्तु डॉ

आयुर्वेद आण आतङ्गाच्या आराग्यवैष्णवाच्या प्राशक्के कडी डिंपल जांगडा यांनी इन्स्टाग्रामवर माहिती दिली आहे. असे कोणते

रेफ्रिजरेट करता तेव्हा ते खूप लवकर बुशी पकडण्यास सुरवात करते आणि अशा प्रकारच्या आल्याचे सेवन मूत्रपिंड आणि यकृत निकामी करू शकते. तांदूळ स्टार्च कमी करण्याच्या हेतूने बरेच लाक शिजवलेले तांदूळ रेफ्रिजरेटरमध्ये ठेवू लागले आहेत आणि त्यांना वाटते की असें झाल्याने कोलेस्ट्रॉल आणि रक्तातील साखरेची पातळी सुधारू शकते. पण खरं तर, तांदूळ हा एक घटक आहे जो पटकन बुरशी पकडतो. जर तुम्ही भात फ्रीजमध्ये ठेवणारच असाल तर २४ तासांपेक्षा जास्त काळ भात असा स्टोअर करू नये हे नक्की लक्षात ठेवा. डॉ. गुडे यांनी सुद्धा याला अनुमोदन देत म्हटले की, पुन्हा गरम केलेला भात खाल्याने बैंसिलस सेरियस सारख्या बॅकटेरियाच्या वाढीने अन्नातून विषबाधा होऊ शकते डॉ गुडे यांनी अशाच प्रकारे कोणत्या वस्तू फ्रीजमध्ये ठेवू नये याची यादी शेरअर केली आहे: भोपळी मिरची आणि एवोकेंडो खोलीच्या तापमानतच हवाबंद डव्यात ठेवावे. तसेच, काकडी फ्रीजमध्ये ठेवल्यास मऊ पडून कुजू शकते बटाटे रेफ्रिजरेटरमध्ये ठेवल्यास ते गोड आणि मऊ होऊ शकतात. हवाबंद डव्यात साधारण तापमानातच बटाटे साठवून ठेवावे. सफरचंद खोलीच्या तापमानातच सुमारे एक आठवडा साठवून ठेवता येते, त्यानंतर जास्त काळ साठवण्याची गरज भासल्यास ते रेफ्रिजरेटरमध्ये ठेवता येते. केळीचे देठ हवाबंद प्लॅस्टिकच्या आवरणाने बंद केले तर त्यांचा टिकाऊपणा वाढू शकतो. बेरीज देखील रेफ्रिजरेटरमध्ये ठेवू नयेत आणि त्या अधिकाधिक कोरड्या असतील याची खात्री करावी. कलिंगड कापले नसेल तर बाहेरच ठेवावे पण केल्यावर फ्रीजमध्ये ठेवू शकता. फ्रिजमध्ये मध मधू आणि ढेकूळ होऊ शकतो आणि त्याचप्रमाणे चॉकलेट फ्रिजमध्ये

**'नव्या टास्क फोर्स'ला जुन्यांचे
वावडे! मुंबईतून एकही डॉक्टर नाही**

मुंबई: करोनाच्या पहिल्या लाटेचा सामाना करण्यासाठी राज्य शासनाने नेमलेल्या तज्ज्ञांच्या समितीमधील एकाही डॉक्टरचा समावेश आरोग्यमंत्री तानाजी सावंत यांनी जाहीर केलेल्या नव्या टास्क फोर्समध्ये नसल्यामुळे आरोग्यक्षेत्रात नाराजी व्यक्त केली जात आहे. 'नवा विषाणू नवा टास्क फोर्स' अशी टिप्पणी जुन्या टास्क फोर्समधील एका ज्येष्ठ डॉक्टरांनी केली आहे. गंभीर बाब म्हणजे या नव्या टास्क फोर्समध्ये मुंबईतील एकाही डॉक्टरचा समावेश करण्यात आलेला नाही कोविड- १९ च्या पहिल्या लाटेदरम्यान वाढलेल्या रुग्णांसंख्येवर नियंत्रण, त्याव उपाययोजना करण्यासाठी १३ एप्रिल २०२० रोजी मुंबई महापालिकेच्या कैर्ल्झॅमर्टन रुग्णालयाचे माजी अधिष्ठाता डॉ. संजय ओक यांच्या अध्यक्षतेखाली तज्ज्ञ डॉक्टरांना विशेष कृतिदलाची (टास्क फोर्स) निर्मित करण्यात आली होती. तसेच राज्याच्या मुख्य सचिवांचे करोनाविषय प्रमुख सल्लगार म्हणून डॉ. सुभाष साळुंखे यांची नियुक्ती करण्यात आली होती. जुन्या टास्क फोर्समधील सर्व तज्ज्ञांनी कोणतेही मानधन न घेता निरेक्षणपत्र करोनाकाळात काम केले होते. यात सार्वजनिक आरोग्य क्षेत्रातील काही तज्ज्ञ होते. खाजगी रुग्णालयात संसर्गजन्य आजातसेच मधुमेह तज्ज्ञ असलेले डॉ. राहुत पंडित व डॉ. शशांक जोशी यांचा समावेश होता. मुंबई महापालिकेची सर्व वैद्यकीय महाविद्यालये व रुग्णालयांचे संचालक डॉ. अविनाश सुपे यांना करोनाकाळातील मृत्यूंचे विश्लेषण समितीचे अध्यक्ष करण्यात आले होते.आता नव्याने करोना रुग्णांचे वाढ होऊ लागल्यानंतर तसेच जेझन.१ यात्र्या उपपकाऱ्याचे रुग्ण सापड लागल्यानंतर

फोर्सची घोषणा केली. या टास्क फोर्सच्या
अध्यक्षस्थानी आयसीएमआर, दिल्लीचा
माजी प्रमुख डॉ. रमण गंगाखेडकर आहेत
तसेच महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ
नाशिकच्या आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाच्या
कुलगुरु डॉ. माधुरी कानिटकर, वैद्यकीक
शिक्षण व संशोधन संचालनालयाचे संचालक
डॉ. म्हैसेकर, बी. जे. मेडिकल कॉलेज, पुणे
येथील डॉ. सुरेश कार्यकर्ते, नवले मेडिकल
कॉलेज, पुणे येथील डॉ. वर्षा पोतदार, नवते
मेडिकल कॉलेज, पुणे येथील फिंजिशियन
डॉ. डी. बी. कदम सदस्य आहेत. यशवांग
आरोग्य विभागाचे आयुक्त सदस्य सचिवाऱ्या
असपार आहेत. याबाबतचा शासन निर्णय
जाहीर करण्यात आला असून गंभीर तर
अतिगंभीर आजारी कोविड-१९ रुग्णांसाठी
रुण व्यवस्थापन प्रोटोकॉल स्थापन करणे
कोविड-१९ क्रिटीकल केअर हॉस्पिटलमध्ये
तज्ज्ञ डॉक्टर आणि आरोग्य सेवा सहायक
कर्मचाऱ्यांच्या आवश्यकतेची शिफारस
करणे, कोविड-१९ रुग्णांवर उपचार
करताना एकसमानता राखण्यासाठी योग्य
औषध प्रोटोकॉलची शिफारस करणे आवृ
जबाबदाच्या टास्क फोर्सकडे असल्याचा
आरोग्यमंत्री तानाजी सावंत सांगितले
कमालीच्या प्रतिकूल परिस्थितीत तसेच
संपर्ण जगासाठी नवीन असलेल्या

फोर्समधील डॉक्टरांनी प्रचंड मेहनत घेतली होती. करोनासाठीचे प्रोटोकॉल तयार करण्यापासून उपचाराची दिशा, रुग्णालयीन गरजा, आरोग्य विभाग तसेच महापालिका आणि खाजगी रुग्णालयांचा समन्वय साधून उपचार करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या नियोजनात जुन्या टास्क फोर्समधील डॉक्टरांचा मोठा सहभाग होता. सार्सचा आजार असो की एच १, एन १ ची साथ असो संसर्जन्य आजारविषयक डॉ. सुभाष साळुंके हे गेली तब्बल ४० वर्षे गम करत आहेत. राज्य शासन तसेच केंद्र गासनाच्या प्रत्येक आरोग्य समितीमध्ये यांचा आवर्जून समावेश केला जातो व यांच्या अनुभवाचा फायदा घेतला जातो. व पशा वळी नव्या टास्क फोर्समध्ये जुन्या टास्क फोर्समधील एकाही तज्ज्ञ डॉक्टरांचा समावेश करण्यात आला नसल्याबद्दल नारोग्य क्षेत्रात नाराजी दिसून येत आहे. नारोग्यमन्त्रांनी करोनासारखा आजार वाढत मसताना तरी यात राजकारण आणायला को होते असे जुन्या टास्क फोर्समधील एका डॉक्टरांनी आपले नाव जाहीर न करण्याच्या नटीव सांगितले. आवश्यकतेनुसार जुन्यांशी मन्वन्वय ठेवू आताच्या करोना टास्क फोर्समधील सर्वच मंडळी आपाल्या वित्रातील तज्ज्ञ आहेत. अध्यक्ष डॉ. रमण गाखेडकर यांचा कोविड काळातील अनुभव मोठा आहे. त्यांनी देशपातळीवर काम केले आहे. तसेच राज्याच्या वैद्यकीय शिक्षण विभागाचे संचालक डॉ. म्हैसेकरांपासून सर्व डडळींनी करोना काळात काम केलेले आहे. हत्त्वाचे म्हणजे आवश्यकतेनुसार जुन्या टास्क फोर्समधील तज्ज्ञांशी आम्ही नक्की पंक्ते साधू, करोनाचा सामना हेच आमचे विषय आवै तोकांना सर्वोन्नतम उपजार मिळालो

रविवारी लातुरात केमिस्ट बांधवांकरीता मधुमेहावर चर्चासत्राचे आयोजन : डॉ. अभिजीत मुगळीकर

लातूर : भारत विकास परिषद शाखा
लातूर आणि लातूर तालुका केमिस्ट अँड
इंगिस्ट असोसिएशनच्या संयुक्त विद्यमाने
लातूरात रविवार, दि. ३१ डिसेंबर २०२३
रोजी केमिस्ट बांधवांकरीता 'ओळखा
आपली जोखीम व जबाबदारी' मधुमेहावर
चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आल्याची
माहिती मधुमेह तज्ज्ञ डॉ. अभिजीत मुगळीकर
यांनी शुक्रवारी सायंकाळी पत्रकार परिषदेत
बोलताना दिली. आज संपूर्ण जगाला मधुमेहाने
आपल्या विळख्यात घेतल्याचे पाहावरास
मिळते. भारतातही मधुमेहींची संख्या मागच्या
काही वर्षात झापाट्याने वाढताना दिसते. मधु
नियंत्रण करे आणावे, त्याची कारण , द
दक्षता बाळगणे आवश्यक असते या सर्व बाबी
झालेल्याना तसेच संभाव्य रुग्णांनाही माहिती
गरजेचे आहे. फार्मासिस्ट अर्थात औषधी विरु
रुण आणि डॉक्टर्स यांच्यामधील महत्वाचा दुवा
काम करत असतात. त्याकरिताच रविवारी, बै
बांधवांकरिता या चर्चासत्राचे आयोजन करण्याचा
घेण्यात आल्याचे डॉ. मुगळीकर यांनी याओळी बो
सांगितले. फार्मासिस्ट मधुमेही रुग्णात जनज

कार्य अत्यंत महत्वपूर्णरीत्या करु शकतात. कारण
रुणांचा डॉक्टरांपेक्षा अधिक संपर्क फार्मसिस्टशी येत
असतो. सध्यस्थितीत कोविडनंतर मधुमेह झालेल्या
रुणांची संख्या अधिक वाढल्याचे दृष्टीपथास येते.
मधुमेह झालेल्या किमान ५० टक्के रुणांत मधुमेहाची
कोणतीही लक्षणे दिसून येत नाहीत. पण ती लक्षणे
लवकर निर्दर्शनास आल्यास त्यावर पूर्णपणे नियंत्रण
आणणे शक्य होत असते. उपचारादरम्यान रुण आणि
प्रत्येक डॉक्टरची मार्गदर्शक तत्वे वेगवेगळी असू
शकतात. मधुमेहात रुणाच्या विविध तपासण्या करण
आवश्यक असते. त्याशिवाय उपचाराची निश्चितता

होत नसरे. मधुमेह ज्ञालेले रुग्ण जेनेरिकची औषधीही घेऊ शकतात. जीवनशैली बदलली की मधुमेह नियंत्रित राहण्यास मदत होत असते,, असेही डॉ. मुगळीकर यांनी सांगितले. फार्मसिस्ट बांधवांसाठी आयोजित करण्यात आलेल्या या चर्चासत्रात फार्मासिस्ट्स आणि त्यांच्या परिवारातील सदस्य सहभागी होउ शकतात, असेही डॉ. अभिजीत मुगळीकर यांनी सांगितले. केमिस्ट्री संघटनेचे तालुका अध्यक्ष ईश्वर बाहेही यांनी याचेळी बोलताना मधुमेह म्हणजे नेमके काय, हे फार्मासिस्ट्स बांधवांना समजावण्यासाठीच सदरुप असेही एक कामाचा आसान आणि संपर्क तरती

चंचासत्राच आयाजन करण्यात आल्याच सागतल. तसेही संघटनेचे सचिव नागेश स्वामी यांनी प्रत्येक फार्मासिस्टका तंत्रज्ञानाने अद्यावत झालाच पाहिजे या नवीन शैक्षणिक प्रणालीनुसार अशा प्रकारच्या उपक्रमांची आवश्यकता असल्याचे नमूद केले. यावेळी भारत विकास परिषदेचे अध्यक्ष विजय जाधव, सचिव सारंग अयाचित, केमिस्ट संघटनेचे कोषाध्यक्ष राजकुमार राजारुपे, परमानंद हरकुट, फारख शेख, रोहित बिरादार आदी मान्यवरांची उपस्थिती होती.

बालकांच्या न्याय हक्कासाठी पोलीस यंजणा सक्रीय.जिल्हा स्तरीय बाल संरक्षण यंजणा समन्वय कार्यार्थाळेत अजय देवरे यांचे प्रतिपादन

पोलीस यंत्राना चौविसतास सतर्क असेल
असे प्रतिपादन लातूर येथे दिनांक २८
डिसेंबर रोजी मध्याह्न हॉटेलच्या प्रशिक्षण
हॉलमध्ये आयोजीत करण्यात आलेल्या
पोलीस अधिक्षक कार्यालय लातूर आणि
कलापंदरी सामाजीक संस्थेच्या वतीने
जिल्हास्तरीय बालसंरक्षण यंत्रणा समन्वय
कार्यशाळेत लातूर जिल्ह्याचे अपर पोलीस
अधिक्षक डॉ अजय देवरे यांनी प्रतिपादन
केले.
आयोजीत कार्यक्रमाचे उद्घाटक म्हणून
लातूर जिल्ह्याचे अपर पोलीस अधिक्षक
डॉ अजय देवरे हे होते तर प्रमुख मार्गदर्शक
म्हणून मुबई येथील बाल अधिकार विषय
तजा विकास सावंत हे होते.या वेळी प्रमुख
पाहूण म्हणून कलापंदरी सामाजीक संस्थे
अध्यक्ष बी पी सुर्यवंशी, बालकल्याण
समीतीचे अध्यक्ष राधाकृष्ण देशमुख, जिल्हा
बाल संरक्षण अधिकारी धम्मानंद

बाल सरकण जावयगरा वन्मानांद
 कांबळे, बालन्याय मंडळाच्या अँड छायाताई मलवाडे, छाया आकाते, नारी प्रबोधनाच्या
 सुमती जगताप, जिल्हा बाल पोलीस पथकाचे प्रमुख सहाय्यक पोलीस निरीक्षक दयनंद
 पाटील, बाल कल्याण समीतीच्या सदस्या अँड स्वाती तोडकरी, संगीता महालिंगे, आर्द्धंची
 प्रमुख उपस्थीती होती. पुढे बोलताना देवरे म्हणाले की बालकांच्या संरक्षणाचा विषय
 किंवा एखादे बालकाविषयी प्रकरण आले तरी राजदिवस आमची पोलीस यंत्रणा सक्रीय
 आसेल. कलापंदरी बालकांच्या न्याय हक्कासाठी एक सामाजीक बांधीलकी ठेऊन
 समाजामध्ये बालहक्क जागृतीचे काम करत आहे ही बाब कौतूकास्पद आहे. आशा

कार्यशाळा आयोजीत केल्यामुळे जिल्हातील सर्व बाल संरक्षण यंत्रांचा समन्वय होऊन बालकांच्या संरक्षणाचे कार्य करण्यासाठी अधिक सक्रिय होतील असेही प्रतिपिदन देवरे यांनी या वेळी केले. या नंतर कलापंदरी संस्थेचे अध्यक्ष ती पी सुर्यवंशी यांनी कलापंदरी संस्थेच्या कार्यभूमिका आणि कामाचे स्वरूप या बाबत सविस्तर माहीती दिली.या वेळी प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून मुंबई येथील बाल अधिकार विषय तज्ज्ञ विकास सावंत यांनी लैंगिक गुन्ह्यापासून बालकांचे संरक्षण अधिनियम २०१२(पोकसो) या कायद्याची पाश्रवभूमी, कायद्याची गरज का पडली,तसेच या कायद्याची कलम निहाय सविस्तर

ओसा : प्रतीनिधी भारतीय राज्यघटनेनुसार धनगर समाजाचा अनुसूचित जमातीच्या यादीमध्ये अनुकमांक ३६ नुसार समावेश असतानाही राजकीय पक्षाच्या नाकर्तेपणा व दुर्लक्षामुळे स्वातंत्र्याच्या ६५ वर्षांपासून धनगर समाज अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्रापासून वंचित आहे. धनगर समाजाला अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र तात्काळ देण्यात यावे. या मागणीसाठी शुक्रवारी दि २९ डिसेंबर २०२३ रोजी औसा येथेल किला मैदानावरून हजारो धनगर बांधवांनी आक्रोश मोर्चा काढला. मोर्चात हजारो समाज बांधव महिला युवक विद्यार्थी विद्यार्थिनीसह पारंपारिक धनगरी ढोल आणि हलगीच्या निनादामध्ये येळकोट येळकोट जय मल्हार चा जयघोष करीत धनगर समाजाला आरक्षण त्वरित लागू करावे अशी मागणी करण्यात आली. औसा शहरातील मुख्य रस्त्यावरून हजारो महिला व युवकांनी हातात पिवळे झॅंडे गव्यात गमजा व डोक्यावर पिवळ्या टोप्या घालून प्रशासनाचे लक्ष वेधले. सकल धनगर समाजाच्या वतीने आयोजित या मोर्चामध्ये धनगर समाजाला अनसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र

तात्काळ देण्यात यावे यासह अन्य विविध मागण्यांचे निवेदन नायब तहसीलदार दत्ता कांबळ्ये यांच्याकडे शालेय विद्यर्थीनिंच्या वतीने देण्यात आले.या मोर्चाचा समारोप तहसील कार्यालय औसा येथे करण्यात आला. या मोर्चास वीरशंखे लिंगायत समाज आणि सकल मराठा समाजाने धनंगर आरक्षणास पाठिंबा असल्याचे पत्र धनंगर समाजाच्या शिष्मंडळास दिले. धनंगर समाजाचे आरक्षण तात्काळ लागू नाही केल्यास आगार्म काळात धनंगर समाज शेळ्या-मेंढ्यांचे कल्पव कुटुंबासह रस्त्यावर उत्तराणार असल्याचेहे निवेदनात नमूद करण्यात आले आहे.तहसील कार्यालय औसा येथे सर्वश्री गणेश हांके, डॉ सेहा सोनकाटे, धनश्याम हांके, देविदास काळे, सौ ज्योती भोकरे, हनुमंत कांबळे, राजेश सलगर, राम कांबळे, नितीन बंडगर, सुधाकर लोकरे, उद्घव काळे, आकाश कांबळे, मोहन चौराय, तानाजी होळकर, सौ प्रमिला कांबळे, सुमन कांबळे, शशिकला दुधभाटे, ज्ञानेश्वरी कांबळे, गोदावरी कांबळे, सविता गाडेकर, छाया कांबळे यांच्यासह हजारो महिला युवक व कार्यकर्ते, निटार्म सदृश्यांमी दाढाऱ्ये लोटे

‘द्वाराकादास

शामकूमार'मध्ये व्हाईट

कलब हाऊसचा शभारभ

लातूर : प्रतिनिधी खास प्रजासत्ताक दिनाच्या पार्श्वभुमीवर व्हाईट कपड्यांचे मिस्टर व्हाईट प्रदर्शन व विक्रीचा शुभारंभ माजी आमदार वैजनाथराव शिंदे यांच्या हस्ते करण्यात आला. यावेळी माजी महापौर विक्रांत गोजमगुंडे, यशवंतराव पाटील, अशोक भूतडा, डॉ. सुधीर फत्तेपूरकर, दयानंद पाटील, भागवत ठुंडे, दिलीप माने, अभय शाह, मंगेश झोले, अविनाश देवस्टावार, विजय नावंदर, अशोक चव्हाण, रामदास पवार यांची उपस्थिती होती. या व्हाईट हाऊस कलबमध्ये भारतातीलच नव्हे तर विदेशातील ब्रॅंडचे शुभ्र पांढरे कपडे ५० टके कमी दरात उपलब्ध करून देण्यात आले आहेत. गाहकांनी या मिस्टर व्हाईट प्रदर्शन व विक्रीचा लाभ घ्यावा, असे आवाहन संचालक तुकाराम पाटील यांनी केले आहे.

प्राची मोरे हिंची प्रजासत्ताक दिन मुख्य संचलनासाठी निवड

लातूर : प्रतिनिधी येथील राजर्षी शाहू महाविद्यालयाची (स्वायत्त) विद्यार्थिनी प्राची मोरे हिची नवी दिल्ली येथे राजपथावर राष्ट्रपती यांच्यासमोर प्रजासत्ताक दिनाच्या मुख्य संचलनासाठी एनसीसी टीममध्ये निवड झाली आहे. सदर संचलनासाठी पूर्व तयारी शिबिरात ती सहभागी झाली आहे. राजर्षी शाहू महाविद्यालयात सेव्हन महाराष्ट्र गर्ल्स बटालियन अंतर्गत गेल्या ५१ वर्षांपासून मुर्लीचा एनसीसी विभाग कार्यरत आहे. या विभागाद्वारे 'बी' आणि 'सी' प्रमाणपत्राच्या वरिष्ठ विंगमधील ५४ कॅडेट्सना दरवर्षी प्रशिक्षण दिले जात आहे. महाविद्यालयाने पदवीच्या विद्यार्थ्यांमध्ये शिस्त, देशभक्ती, नेतृत्व, गुणवत्ता, सांघिक कार्य इत्यादी मूल्ये रुजवण्यासाठी एनसीसी विभाग सुरु केला आहे. प्राची मोरेने प्रजासत्ताक दिनाच्या शिबिरासाठी निवड होण्यापूर्वी राही, अहमदनगर आणि पुणे येथे प्रजासत्ताक दिनाच्या विविध शिबिरांना हजेरी लावली आहे. प्राची ही लातूर येथील रहिवासी संजीवनी व परमेश्वर मोरे यांची मुलगी आहे. या यशाबद्दल शिव छत्रपती शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. गोपाळराव पाटील, उपाध्यक्ष डॉ. पी. आर. देशमुख, सचिव प्राचार्य अनिरुद्ध जाधव, सहसचिव गोपाळ शिंदे, सहसचिव अॅड. सुनिल सोनवणे, सदस्य प्राचार्य डॉ. आर. एल. कावळे, प्राचार्य डॉ. महादेव गवळाणे, सेव्हन महाराष्ट्र गर्ल्स बटालियनचे कमांडिंग ऑफिसर कर्नल किशोर भागवत, उपप्राचार्य प्रा. सदाशिव शिंदे, पर्यवेक्षक प्रा. सोमदेव शिंदे, एनसीसी अधिकारी लेफ्टनन्ट डॉ. अर्चना टाक, लेफ्टनन्ट, डॉ. महेश वावरे यांनी तिचे अभिनंदन केले आहे.

किंशार भागवत, उपराचाय प्रा. सदाशिव शिदं, पर्यवेक्षक प्रा. सोमदेव शिंदे, एनसीसी अधिकारी लेफ्टनन्ट डॉ. अर्चना टाक, लेफ्टनन्ट, डॉ. महेश वावरे यांनी तिचे अभिनंदन केले आहे.

बौद्धजन सहकारी संघाच्या वतीने विद्यार्थी गुणगैरव आणि शास्त्र दिनदर्शिका प्रकाशन सोहऱ्याचे आयोजन

मुंबई :- बौद्धजन सहकारी संघाच्या वर्तीने सालाबादप्रमाणे याही वर्षी विद्युत्या गुणगोरव समारंभ आणि शास्त्रा दिनदर्शिंवाप्रकाशन सोहळ्याचे आयोजन बौद्धजन सहकारी संघाचे नियोजित अध्यक्ष राजें जाधव यांच्या अध्यक्षतेखाली रविवार दि ७ जानेवारी २०२४ रोजी सायंकाळी ४:०० वाजता मुंबई मराठी ग्रंथ संग्रहालय, शारदा सिनेमा, एस.टी. डेपो जवळ, नायगावादादर, मुंबई - १४ येथे करण्यात आले आंगन सदर कार्यक्रमाचे स्वागताध्यक्ष संघाकार्याध्यक्ष दीपक मोहिते असतील तस्रचिट्टीस संदेश गमरे सुत्रसंचालनाच जबाबदारी पार पाडतील, तसेच प्रमुख

विश्वस्त संजय पवार, विश्वस्त काशीराम, जाधव, मुकुंद पवार, राजभाऊ तथा रामदास धो. गमरे हैं विशेष मार्गदर्शक उपस्थिताना मार्गदर्शन करतील, तसेच उपाध्यक्ष सुरेश पवार, उपकार्याध्यक्ष अशेव कदम, खजिनदार प्रदीप कदम, चिटणीस अजय जाधव, संदेश जाधव, सदस्य उतार जाधव, सुरेश गमरे, अमित पवार, माजी अध्यक्ष सिद्धार्थ पवार, माजी उपकार्याध्यक्ष प्रभाकर पवार, माजी चिटणीस संजय तांबे, सचिन पवार, संजय मोहिते, मार्जी कोषाध्यक्ष संदीप पवार, संस्कार कमिटीचे अध्यक्ष संदीप गमरे, न्यायदान कमिटीचे अध्यक्ष शशिकांत मोहिते, शिक्षण कमिटीचे

